

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 19. september 2006
Kontor: Internationalt kt.
J.nr.: 2006-14320-130
Sagsbeh.: LPE

Besvarelse af spørgsmål 431 (alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 26. juni 2006

Spørgsmål 431:

"Ministeren bedes oversende sit talepapir, som han anvendte under samrådet den 22. juni 2006 om fixerum, jf. REU alm. del – samrådsspørgsmål AJ."

Svar:

Nedenfor følger Indenrigs- og Sundhedsministeriets skriftlige gengivelse af Folketingets egen lydoptagelse af min besvarelse af Retsudvalgets samrådsspørgsmål AJ. Det bemærkes, at den kursiverede del af gengivelsen angiver, hvor ministeriet på grund af et ganske kort udfald i lydoptagelsen har måttet støtte sig til det svarudkast, som min besvarelse tog udgangspunkt i.

"Regeringen er meget opmærksom på at bekæmpe narko og narkokriminalitet og i øvrigt også komme narkomanerne i møde med målrettede relevante sundhedstilbud. Og nu hører jeg ikke til dem, der normalt synes, at man skal sidde og slås om, hvem der prioriterer hvad mest over tid. Men jeg vil da bare stilfærdigt sige, at vi meget, meget offensivt som regering har formuleret en tværministeriel politik på det her område, "Kampen mod narko", som jeg også har den glæde at kunne iagttage har været en politik, der har været brugt som afsæt til, at vi nu af flere omgange i satspuljeforhandlinger har kunnet opruste det her område ganske, ganske betragteligt. Og sigtet har jo været at begrænse både direkte og indirekte de skader, som følger med stofmisbrug.

Jeg tænker blandt andet på iværksættelsen af en kvalitetsvurdering af metadonbehandlingen, indførelsen af en ordning med tidlig og gratis vaccination mod hepatitis A og B, øget indsats over for de unge stofmisbrugere og oprustning af behandlingsindsatsen i fængslerne – en oprustning, der nu også er fulgt op med, at de indsatte bliver omfattet af en behandlingsgaranti.

Kort tid efter at vi fremlagde den handlingsplan for nu nogle år siden, blev det så konkret fulgt op af en aftale, hvor der blev tilvejebragt økonomi til at understøtte alle disse initiativer plus endda nogle flere. Der er blandt andet initiativet vedrørende vandampuller i sprøjtesæt. I alt blev der afsat 145 millioner kroner over en fireårig periode til at styrke indsatsen på det her område.

Og det var så anden bølge. For første bølge var jo indførelsen af behandlingsgarantien pr. 1. januar 2003. Og det har så stået os klart, at mere skulle gøres, og det er sådan set også baggrunden for, at vi, da vi forhandlede satspulje sidste år, kom med et oplæg om at forstærke indsatsen på det her

område ved de følgende fire år at afsætte en kvart milliard til nye initiativer på narkotikaområdet. Vi fremlagde også nogle konkrete bud på, hvordan de her ressourcer kunne tages i anvendelse. Og jeg har jo sådan set siden da været glad over, at forligspartierne har været enige med regeringen i vores prioritering og været parate til at indgå en, synes jeg, meget perspektivrig aftale.

Den aftale har jo det samme formål; nemlig at bekæmpe direkte eller indirekte skader, som følger af stofmisbrug. Det gælder indførelsen af et målrettet sundhedsfagligt tilbud til de hårdest belastede stofmisbrugere. Det gælder indførelsen af metadoninjektion som behandlingsmulighed. Det gælder den øgede indsats rettet specielt mod hepatitis C blandt stofmisbrugere. Og det gælder det udvidede tilbud om gratis vaccination mod hepatitis B.

Og så fik vi – hvad der jo så summer op i at være uhyre relevant i forhold til hele den her diskussion omkring rum med forskellige navne, men måske lidt upræcis definition; altså fixerum og sundhedsrum – tilslutning til et initiativ, der specifikt handler om Vesterbro her i København, der jo spiller en central rolle i hele debatten om fixerum.

Der blev i første række afsat 10 millioner kroner til det her initiativ – Vesterbro-puljen kaldte vi det – som jo skulle målrettes lokalt forankrede initiativer, der tager sigte på at forbedre forholdene for stofmisbrugerne og afhjælpe de problemer, som narkotikamiljøet påfører bydelen. Målet har været at understøtte nærmiljøets muligheder for selv at medvirke til imødegåelsen af narkotikaproblemerne på Vesterbro.

For situationen er jo heldigvis den, at Vesterbro udover at være hjemsted og tilholdssted for stofmisbrugere jo i den grad også er karakteriseret ved at have en stor gruppe ressourcestærke borgere, som gennem aktiv deltagelse i en bred vifte af foreningsaktiviteter faktisk søger at medvirke til imødegåelsen af byens narkotikaproblemer. Det har jeg også ved selvsyn konstateret mange gange, når jeg bare privat har gået rundt på Vesterbro, men også mere officielt, da justitsministeren og jeg selv afviklede et besøg på Vesterbro sidste efterår.

I forbindelse med udmeldingen af den her pulje tidligere i foråret i april havde jeg selv et, synes jeg, meget konstruktivt møde med repræsentanter for de foreninger, som nu har fået en mulighed for at søge ind via den her pulje. Det var et møde, hvor også Københavns Kommunes socialborgmester deltog, og det bekræftede sådan set mit indtryk af, at der er nogle stærke lokale kræfter på Vesterbro, der brænder af et ægte og stort engagement og ønske om at medvirke til at imødegå bydelens problemer.

Derfor er jeg også glad for, at vi i sådan en ret hurtig papirgang efterfølgende lykkedes at få opbakning fra forligspartierne til, at den her pulje kunne øges, så den nu i alt udgør 16 millioner kroner.

Der har nu været en mulighed for at søge ind på den her pulje med en frist i begyndelsen af juni. Og jeg kan konstatere, at de mange idéer, som er båret af de lokale kræfters gode intentioner, har sat sig i konkrete ansøgninger, som vil kunne forbedre forholdene for stofmisbrugerne og afhjælpe de problemer, som narkotikamiljøet påfører Vesterbro.

Det tør jeg godt sige, uden at jeg endnu selv har været dybt involveret i behandlingen af de her ansøgninger. De forventes afsluttet inden for en overskuelig fremtid.

Jeg tør også godt sige, at ansøgningerne tydeligt viser, at nye initiativer sagstens kan udvikles, uden at vi introducerer det, man kunne kalde nye etiske dilemmaer. Og det er det, vi ville introducere, hvis vi realiserer idéen om fixerum. Nu er det desværre ikke mig, der kan stille spørgsmålene, men på et tidspunkt, så må der altså være nogen, der nærer denne her debat, som selv formulerer sig noget mere klart, også omkring de her dilemmaer. Hvad er det man vil, og hvordan er det, man vil det?

Og jeg har stillet det her spørgsmål mange gange, og jeg har aldrig fået svar på det. Og så kan jeg jo stille det her igen:

Hvis det offentlige etablerer fixerum, altså steder, hvor man kan komme og injicere sig med ulovligt erhvervede euforiserende stoffer, hvad er så argumentet for, at det offentlige så ikke også bør udlevere heroin til de stofmisbrugere, der opsøger fixerummene, i stedet for fortsat at lade dem være henvist til først at begå kriminalitet eller prostituere sig selv for at skaffe *heroinen på det illegale marked*. *Fortalerne for fixerum har ikke kunnet give regeringen et rationelt og holdbart svar på dette spørgsmål. Vi har end ikke fået nogen bud. For hver gang vi stiller det her spørgsmål, får vi kun tavshed.*

Og det forstår jeg sådan set godt. For selv om de eksisterende skadesreducerende tilbud som metadonbehandling og udlevering af sprøjtesæt jo på mange måder, og det anerkender jeg, kan virke paradoksale i forhold til det, der jo egentlig er det kompromisløse udgangspunkt; nemlig enhver bekæmpelse af euforiserende stoffer, så må man sige, at hvis man tager skridtet videre her og etablerer egentlige fixerum, så introducerer man altså nogle nye vanskelige etiske dilemmaer.

Og jeg har det synspunkt, og regeringen har det synspunkt, at vi ikke bør træde et trin op på det, man kunne kalde de etiske dilemmaers stige, så længe der er uudnyttede muligheder på det trin, hvor vi befinder os nu. Og det er vores klare vurdering, at på det dilemmatrin, vi befinder os nu, der kan vi godt gøre noget mere.

Vi har nu lavet en handlingsplan og en satspuljeaftale fulgt op af et løft på en kvart milliard kroner, hvortil kommer fordelingen af 70 millioner kroner fra den såkaldte narko-pulje under Socialministeriet, og det synes jeg sådan set taler sit meget klare og tydelige sprog om, at regeringen har en vilje til at gå aktivt i spidsen for arbejdet med at udnytte disse muligheder på det her dilemmatrin, vi befinder os.

Og en af de muligheder, det er jo at etablere et forsøg med sundhedsrum, hvor man på et og samme sted kombinerer relevante sundhedsfaglige tilbud, som dem vi for eksempel i satspuljesammenhæng har afsat midler til, med socialfaglig rådgivning og værestedsfunktion med mere. Det er vi meget åbne over for, og det er jeg sådan set også i dialog både med folk på Vesterbro om og med Københavns Kommune om.

Derfor kan man vel sige, at med adgangen til at indtage ulovligt erhvervede stoffer som eneste undtagelse, så kunne man i princippet godt forestille sig at etablere et sundhedsrum, der indeholder alle de elementer, der i øvrigt har været bragt frem i debatten. For det er jeg meget, meget åben over for og kan se stor visdom i. At vi i stedet for at fragmentere de her mange tilbud og stille dem til rådighed forskellige steder måske med fordel kunne samle et tilbud med let adgang.

Men altså regeringens grænse går helt klart der, at vi taler lovligt erhvervede stoffer. Det vil jo så vise sig nu her i den snarlige fremtid, om den her tanke kan få næring netop fra Vesterbro-puljen. Det kan jeg ikke sådan med fuld sikkerhed sige meget mere om i dag, fordi vi jo altså i øjeblikket sidder og gennemgår de her ansøgninger. Men sådan som jeg har fulgt debatten og lagt øre til de forskellige synspunkter, så mener jeg da bestemt, at det kunne være et muligt udfald, og det vil jeg selvfølgelig orientere alle satspuljepartierne om, når vi kommer længere frem, og er der ønske om, at der også specifikt sker en orientering af Retsudvalget om, hvordan den her sag skrider frem, så stiller jeg mig selvfølgelig også gerne til rådighed for det.”

Med hensyn til den afslutningsvis omhandlede orientering af Retsudvalget skal jeg henvise til mit brev af 25. august 2006, jf. alm. del – bilag 781, hvormed jeg til udvalget har fremsendt kopi af mit brev af samme dato til Dugnad Center Vesterbro, som i samarbejde med Københavns Kommune har arbejdet videre med tanken om at gennemføre et forsøg med sundhedsrum inden for rammerne af Vesterbro-puljen.